

СТОПАНСКА КОНЮНКТУРА БИЗНЕС АНКЕТИ НА НСИ^{1,2,3}, МАРТ 2020 ГОДИНА

През март 2020 г. **общият показател на бизнес климата**⁴ се понижава с 3.7 пункта в сравнение с февруари (фиг. 1 от приложението), което се дължи на влошения бизнес климат в промишлеността, търговията на дребно и сектора на услугите.

Промишленост. Съставният показател „бизнес климат в промишлеността“ намалява с 5.2 пункта (фиг. 2 от приложението) в резултат на песимистичните оценки и очаквания на промишлените предприемачи за бизнес състоянието на предприятията. Според тях има намаление на осигуреността на производството с поръчки, което е съпроводено и с понижени очаквания за дейността (фиг. 3 от приложението) и персонала през следващите три месеца.

През последния месец се засилва неблагоприятното влияние на фактора „несигурна икономическа среда“, който измества на второ място затрудненията на предприятията, свързани с недостига на работна сила (фиг. 4 от приложението).

Относно продажните цени в промишлеността преобладаващите очаквания на мениджърите са те да останат без промяна през следващите три месеца (фиг. 5 от приложението).

Строителство. През март съставният показател „бизнес климат в строителството“ се увеличава с 1.4 пункта (фиг. 6 от приложението), което се дължи главно на благоприятните оценки на строителните предприемачи за настоящото бизнес състояние на предприятията. По тяхно мнение има известно увеличение на получените нови поръчки през последния месец, като и очакванията им за строителната активност през следващите три месеца се подобряват (фиг. 7 от приложението).

Анкетата регистрира засилване на негативното въздействие на фактора „недостиг на работна сила“, като 52.2% от мениджърите го посочват като основен проблем за дейността си. На второ и трето място остават затрудненията, свързани с несигурната икономическа среда и конкуренцията в бранша (фиг. 8 от приложението).

По отношение на продажните цени мениджърите прогнозираат те да запазят своето равнище през следващите три месеца (фиг. 9 от приложението).

¹ От юли 2010 г. НСИ публикува данните от бизнес анкетите съобразно новата Класификация на икономическите дейности (КИД - 2008) (NACE Rev. 2). Всички динамични редове са преизчислени съобразно Класификацията и са съпоставими във времето.

² От май 2002 г. всички бизнес наблюдения се финансират съвместно от НСИ и Европейската комисия съгласно подписани споразумения между двете институции. НСИ се ангажира да провежда наблюденията съгласно хармонизираната програма на Европейския съюз. Всяко съобщение или публикация на НСИ е с автор НСИ и Комисията не носи отговорност за ползата, която може да бъде извлечена от информацията, съдържаща се в тях.

³ Отговорите на въпросите от анкетите са представени в тристепенна категорийна скала от типа: „увеличение“, „без промяна“, „намаление“ или „над нормално“, „нормално“, „под нормално“. Балансите на оценките се изчисляват като разлика на относителните дялове по екстремните варианти на отговор. **Показателят „бизнес климат“** е средна геометрична на балансите на оценките за настоящата и за очакваната бизнес ситуация в предприятията през следващите шест месеца.

⁴ Общият показател на бизнес климата е средна претеглена на четири отраслови показателя на бизнес климата - в промишлеността, строителството, търговията на дребно и сектора на услугите, като последният показател е включен в общия динамичен ред от май 2002 година.

Търговия на дребно. Съставният показател „бизнес климат в търговията на дребно“ спада с 6.6 пункта (фиг. 10 от приложението) в резултат на по-неблагоприятните оценки и очаквания на търговците на дребно за бизнес състоянието на предприятията. Прогнозите им относно обема на продажбите (фиг. 11 от приложението) и поръчките от доставчиците (както от вътрешния, така и от външния пазар) през следващите три месеца също са по-резервирани.

Конкуренцията в бранша продължава да е основният проблем за развитието на бизнеса. Регистрирано е и нарастване на негативното влияние на фактора „несигурна икономическа среда“, който измества на трето място затрудненията, свързани с недостатъчното търсене (фиг. 12 от приложението).

По отношение на продажните цени по-голяма част от търговците очакват те да останат без промяна през следващите три месеца (фиг. 13 от приложението).

Услуги¹. През март съставният показател „бизнес климат в сектора на услугите“ намалява с 3.1 пункта (фиг. 14 от приложението), което се дължи на резервираните оценки и очаквания на мениджърите за бизнес състоянието на предприятията. По отношение на търсенето на услуги настоящата тенденция се оценява като леко намалена, докато очакванията за следващите три месеца са благоприятни (фиг. 15 от приложението).

Основните фактори, затрудняващи дейността, остават свързани с конкуренцията в бранша, несигурната икономическа среда и недостига на работна сила. Същевременно последната анкета отчита увеличение на неблагоприятното въздействие на фактора „недостатъчно търсене“ (с 9.1 пункта) (фиг. 16 от приложението).

Относно продажните цени в сектора на услугите мениджърите предвиждат те да запазят своето равнище през следващите три месеца (фиг. 17 от приложението).

---

¹ Без търговия.

Приложение

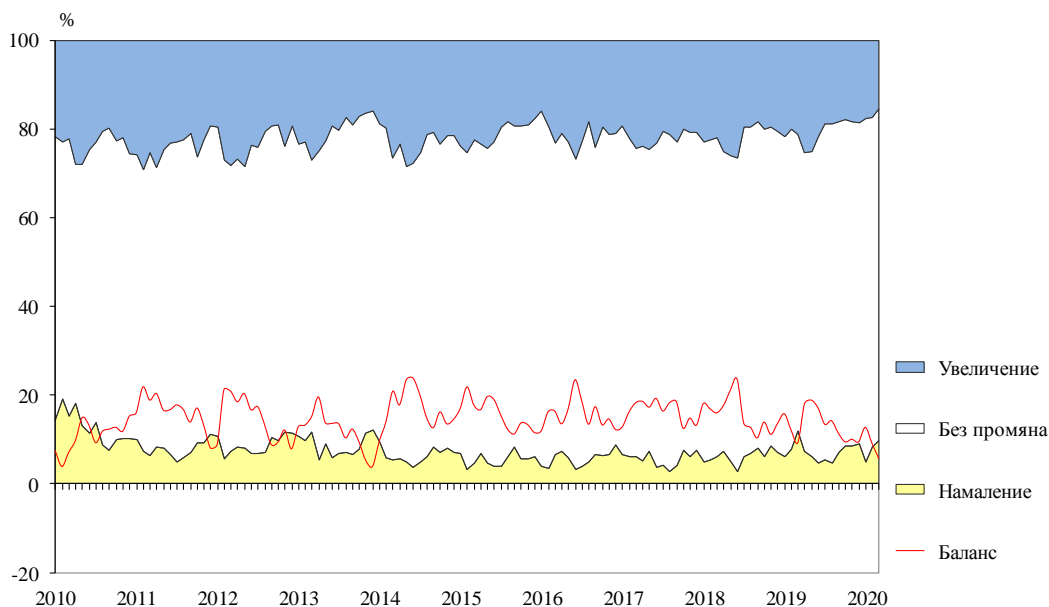
Фиг. 1. Бизнес климат - общо

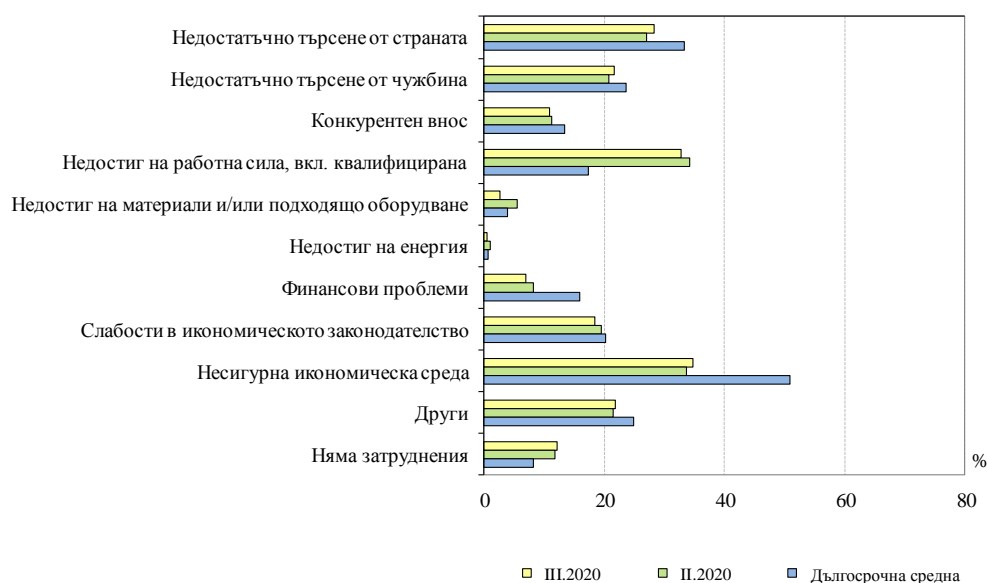
Фиг. 2. Бизнес климат в промишлеността

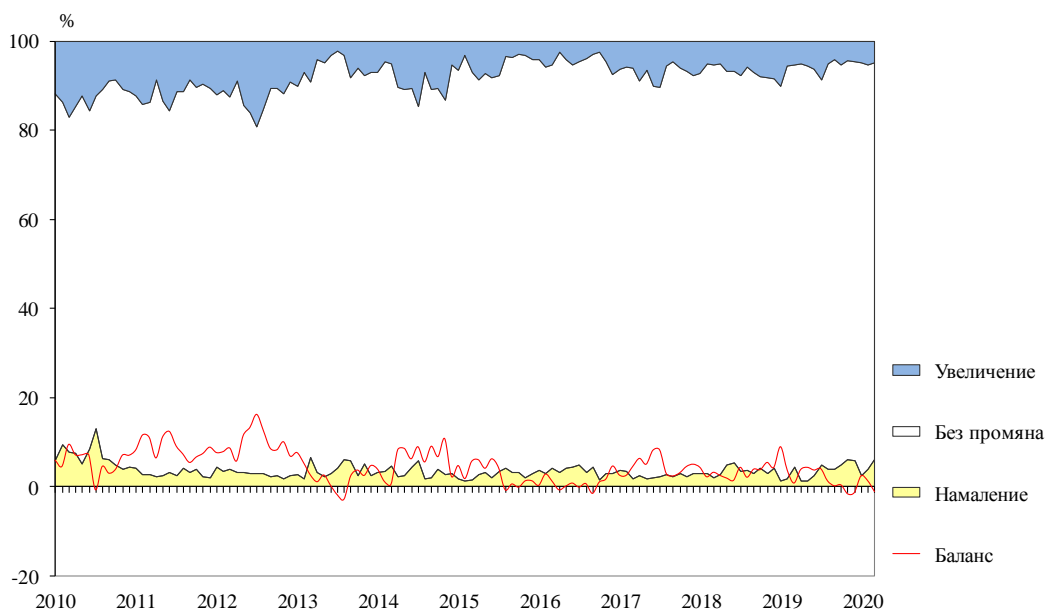
Фиг. 3. Очаквана производствена активност в промишлеността през следващите три месеца

Фиг. 4. Затруднения в производствената дейност в промишлеността (Относителен дял от предприятията)

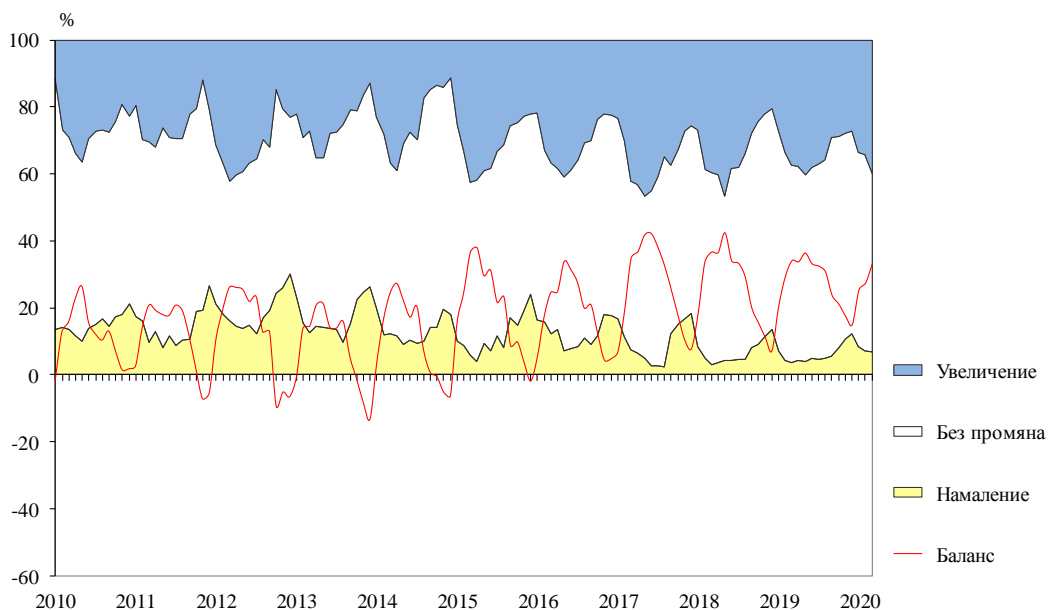
Фиг. 5. Очаквания за продажните цени в промишлеността през следващите три месеца

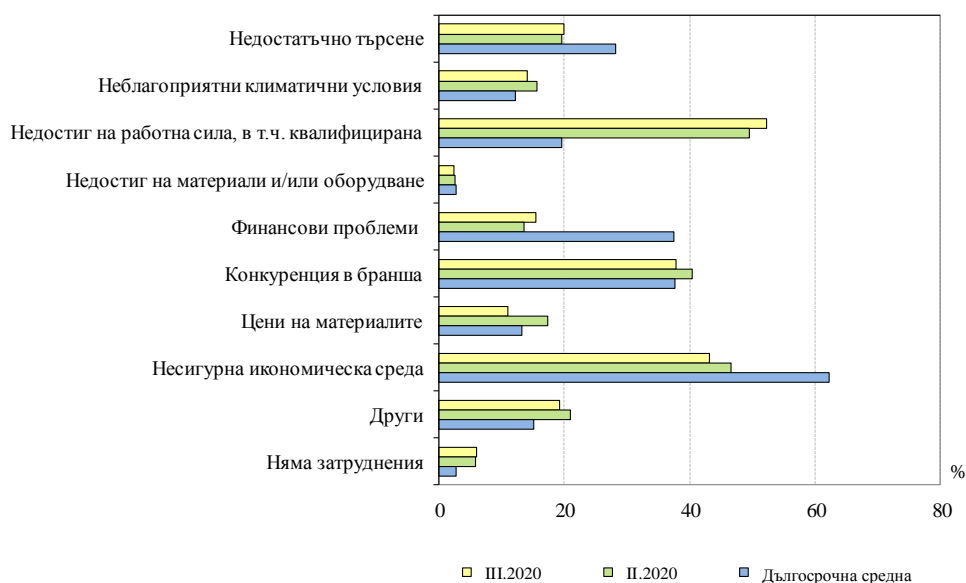
Фиг. 6. Бизнес климат в строителството

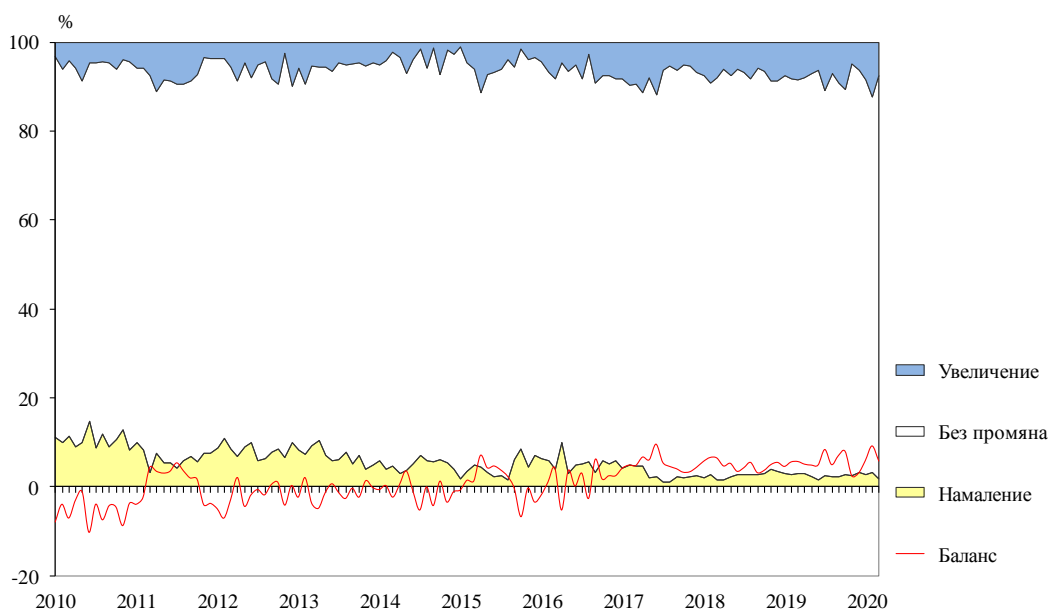
Фиг. 7. Очаквана строителна активност през следващите три месеца

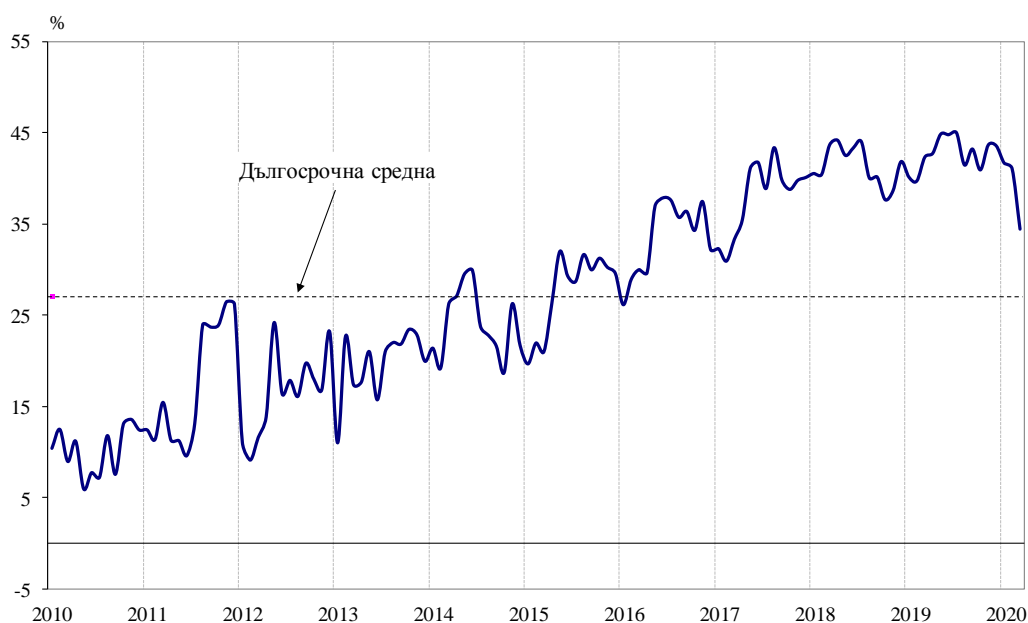
Фиг. 8. Затруднения в строителната дейност (Относителен дял от предприятията)

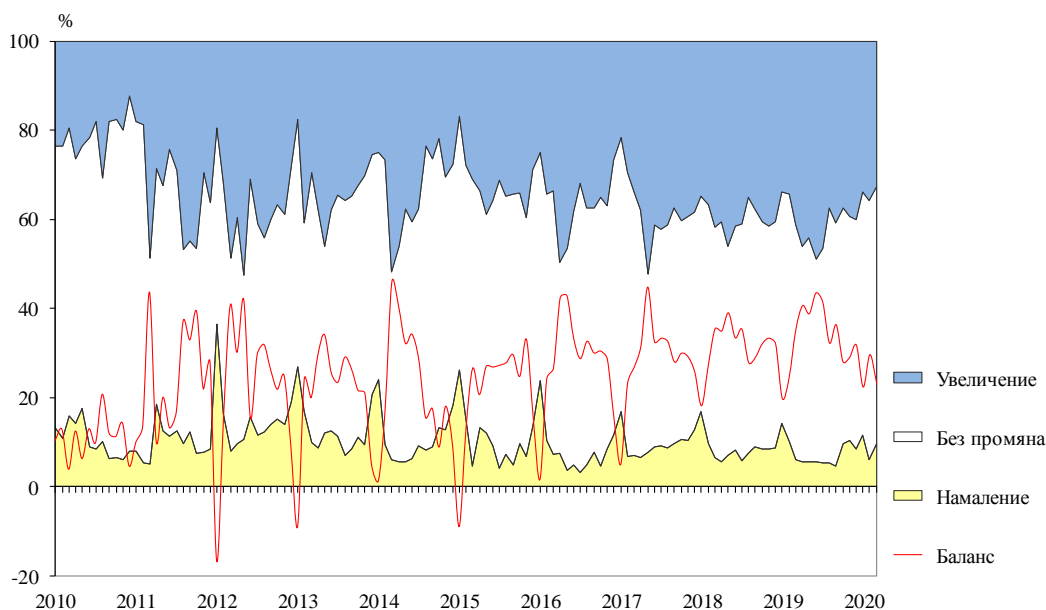
Фиг. 9. Очаквания за продажните цени в строителството през следващите три месеца

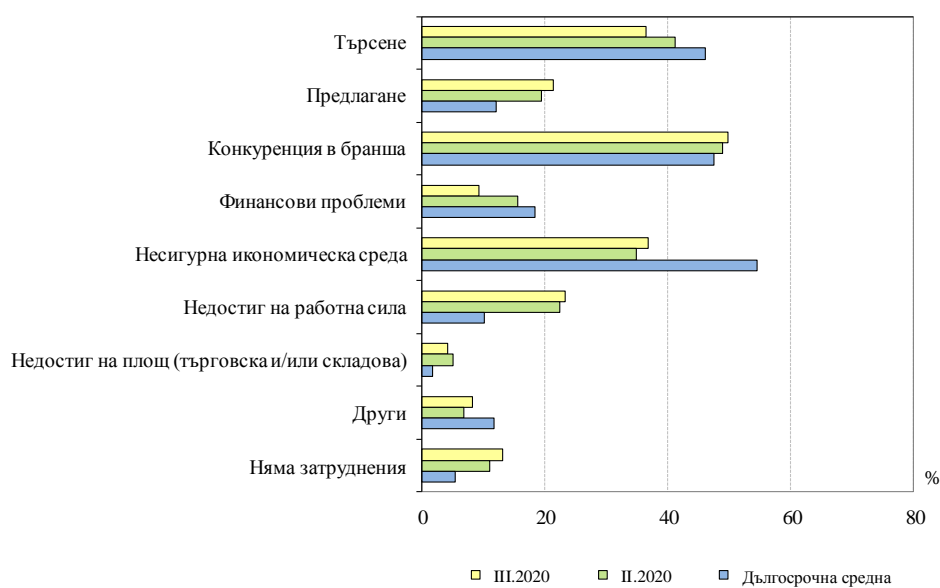
Фиг. 10. Бизнес климат в търговията на дребно

Фиг. 11. Очаквания за продажбите в търговията на дребно през следващите три месеца

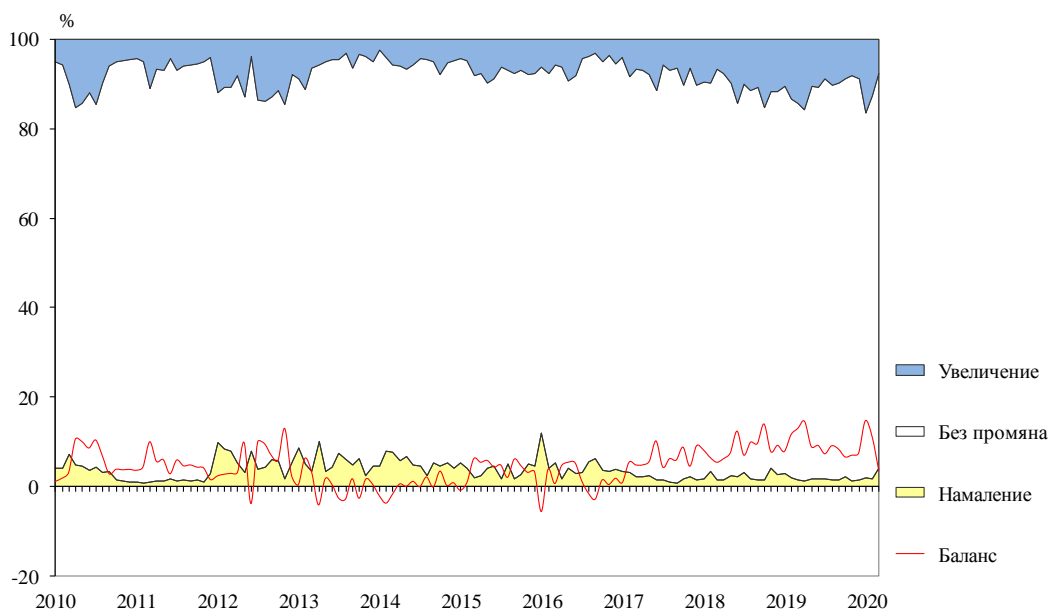

Фиг. 12. Фактори, ограничаващи подобряването на бизнес ситуацията в търговията на дребно (Относителен дял от предприятията)

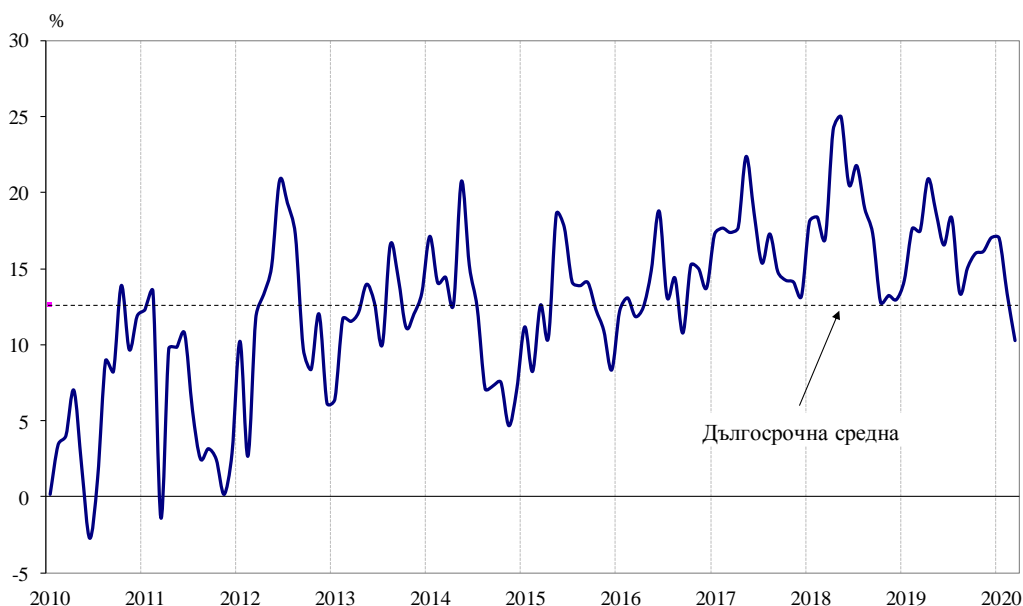

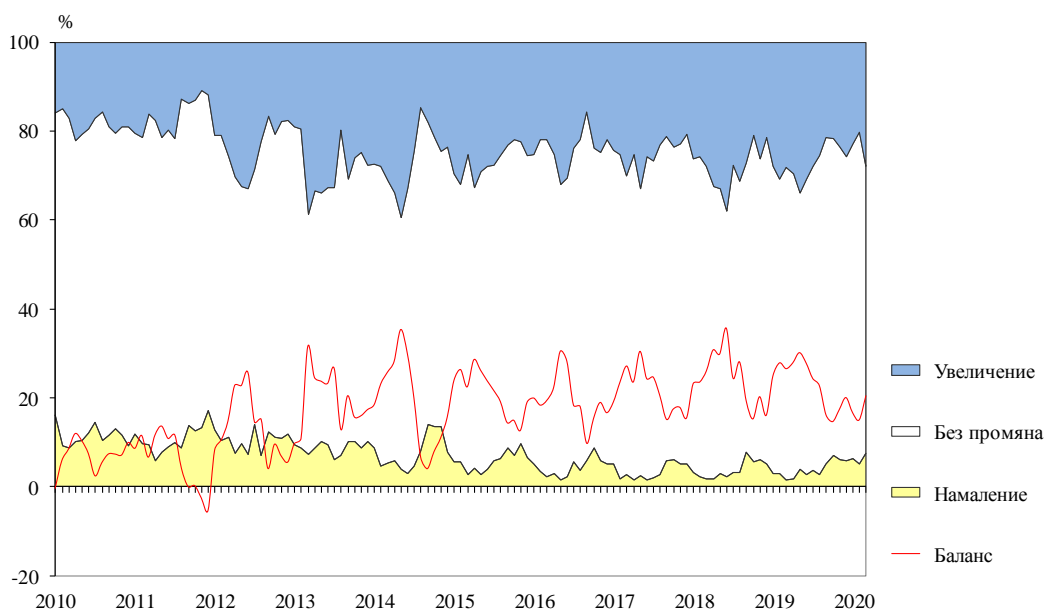
Фиг. 13. Очаквания за продажните цени в търговията на дребно през следващите три месеца

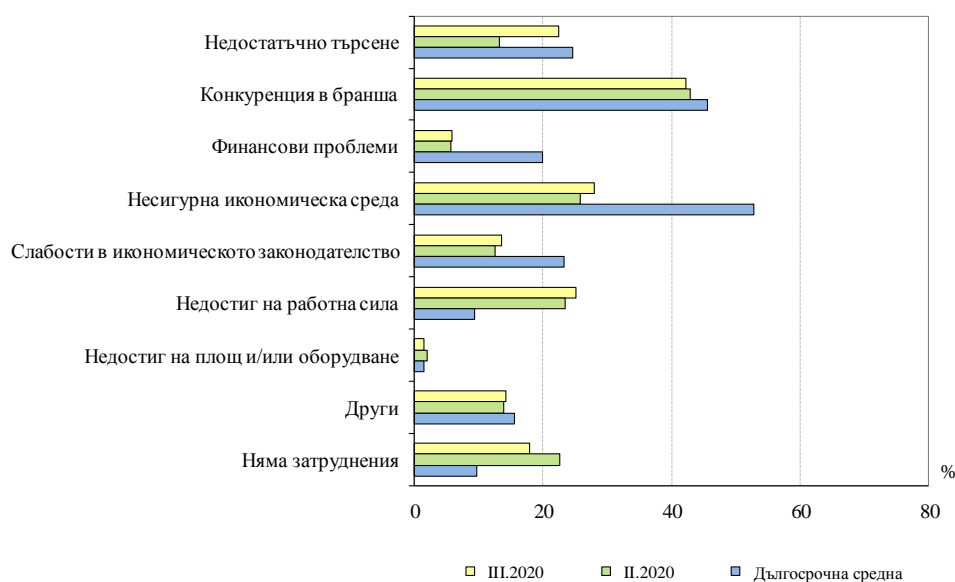
Фиг. 14. Бизнес климат в сектора на услугите

Фиг. 15. Очаквано търсене в сектора на услугите през следващите три месеца

Фиг. 16. Фактори, затрудняващи дейността в сектора на услугите (Относителен дял от предприятията)

Фиг. 17. Очаквания за цените в сектора на услугите през следващите три месеца

